Auditor 3/2026

Hugo a Sally se baví o testování dlouhodobého hmotného majetku

1. Testování dlouhodobého hmotného majetku u výrobního podniku

Ahoj Sally, máme nového klienta Nábytek a.s., který se zabývá výrobou nábytku a dřevěných komponentů. Jedná se o velkou společnost, která vlastní rozsáhlý výrobní areál, a má tedy velkou část svých aktiv v dlouhodobém majetku (přes 40 %). Jelikož to bude jedna z nejdůležitějších oblastí auditu, přemýšlím, co všechno musím vzít v úvahu, jaká jsou rizika materiální nesprávnosti a jak tato rizika otestovat. Nemám s tak velkými audity moc zkušeností, mohla bys mi s tím poradit?

Určitě. Audit dlouhodobého majetku u tak velké společnosti není nic jednoduchého. Začněme třeba odpisy.

Na tuto oblast jsem se již díval. Na základě předběžné analýzy vidím, že mají část majetku plně odepsanou, ale přesto stále v užívání. Dále jsem se bavil s vedoucím výroby o tom, v jakém stavu mají výrobní linky. Řekl mi, že aktuálně mají dvě nové linky, protože ty staré museli vyřadit po skončení jejich životnosti, která se odvíjí od počtu motohodin, po které byla linka v provozu.

Zajímavé. Mají v odpisové politice popsáno, jakým způsobem a jak často přehodnocují odpisové plány a jestli pro ty výrobní linky mají nastaveny výkonové odpisy?

To nevím, ale mám jejich interní odpisovou politiku u sebe, tak se hned mohu podívat… Vidím, že odpisové plány by se měly přehodnocovat minimálně jednou ročně a na veškerý dlouhodobý majetek aplikují časové odpisy.

Část 1 pokračuje na následující straně.

-Sml-

Auditor 3/2026

Hugo a Sally se baví o testování dlouhodobého hmotného majetku

1. Testování dlouhodobého hmotného majetku u výrobního podniku

To vypadá, že mají nesprávnou účetní politiku. Pokud používají časové odpisy u výrobních linek, přestože je vyřazují po odpracování určitého počtu motohodin, tak to není úplně vhodné. Je potřeba se na to podívat a zanalyzovat, jaký to může mít dopad na odpisy za daný rok a zůstatkovou hodnotu majetku. Měli bychom se pobavit s managementem společnosti, jakou politiku skutečně aplikují, jestli si vyhodnotili dopad rozdílu mezi časovými a výkonovými odpisy a také kdy naposledy přehodnotili odpisové plány (pokud mají část majetku plně odepsaný, i když ho stále používají).

Rozumím, domluvím schůzku s klientem, abychom tuto problematiku prodiskutovali a poté se pustím do testování odpisů a uvidíme, jestli budeme mít materiální rozdíl oproti účetnictví. Dále určitě budeme muset mimo jiné otestovat existenci dlouhodobého majetku a vyhodnotit vhodnost opravných položek.

Ano, to je další zajímavá oblast dlouhodobého majetku. U výrobního podniku je asi nejjednodušší udělat fyzickou obhlídku majetku.

Tak na to už se těším, jedná se o velký moderní výrobní areál a jsem tedy zvědavý, jak celý proces výroby probíhá a jaké všechny linky a stroje tam používají.

To věřím. Je dobré se domluvit, aby tě areálem provedl někdo, kdo o té výrobě ví podrobnosti, je ti schopen ukázat vybrané vzorky majetku k testování a odpovědět na tvé podrobné otázky při obhlídce (např. mistr / vedoucí výroby). Při obhlídce se nezapomeň také dívat po nepoužívaných, zaprášených strojích. U těch je třeba zkontrolovat zůstatkovou hodnotu v účetnictví a případně se zamyslet nad potřebou tvorby opravné položky.

Moc děkuji za rady, Sally, teď už se jdu vrhnout na samotný audit.

Ať se ti daří a nezapomeň, že jsou ještě další oblasti, kromě odpisů, opravných položek a existence, které je třeba vyhodnotit.

-Sml-

Hugo a Sally se baví o testování dlouhodobého hmotného majetku

2. Testování existence dlouhodobého hmotného majetku u dopravní společnosti

Ahoj Sally, aktuálně jsem byl alokován na audit dopravní společnosti IN TIME s.r.o. Jedná se o společnost, která provozuje silniční nákladní dopravu po celé Evropě. Z diskuzí s vedoucím vozového parku vím, že mají moderní flotilu vozidel a že neustále investují do další modernizace s cílem zvýšit efektivitu dopravy. Ale lámu si hlavu nad tím, jak otestovat existenci vozidel u tohoto typu společnosti.

Ty se tedy nenudíš. Ano test existence nákladních vozidel nemusí být tak jednoduchý jako u výrobního podniku. Vozidla budou pravděpodobně neustále v pohybu a na různých místech Evropy v jeden okamžik.

Přesně, je těžké najít den, kdyby by bylo více vozidel na jednom místě a v rozumné dojezdové vzdálenosti (vozidla se v sídle společnosti vyskytují spíše výjimečně). Což mi komplikuje možnost fyzické obhlídky majetku, která by pokryla větší počet vzorků a nebylo by nutné na daném místě obhlídky strávit více než 2 dny. Samozřejmě bychom mohli mnoho dní strávit v sídle společnosti (kde parkují vozidla, pokud zrovna nepřevážejí žádný náklad), ale to by bylo moc časově nákladné a neekonomické.

Chápu, to není úplně jednoduché, ale napadla tě možnost otestovat existenci jinak než fyzickou obhlídkou?

Co tím konkrétně mys-

V dnešní době mají dopravní společnosti zavedené moderní monitorovací systémy, které slouží k sledování polohy, chování řidičů a provozu vozidel apod. Tyto systémy využívají různé senzory, kamery či GPS, a tedy v reálném okamžiku je firma schopna mimo jiné vidět, kde se vozidlo nachází, jakou rychlostí se pohybuje apod.

Část 2 pokračuje na následující straně.

-Sml-

Hugo a Sally se baví o testování dlouhodobého hmotného majetku

2. Testování existence dlouhodobého hmotného majetku u dopravní společnosti

To máš pravdu, vedoucí vozového parku mi říkal o jejich propracovaném monitorovacím systému, který pro ně vyvíjela externí společnost a který jsem již také testoval v rámci dlouhodobého nehmotného majetku. Takže myslíš, že bychom mohli ověřit existenci vozidel pomocí tohoto systému?

Určitě, je to jedna z možností. Mohu de facto na celém vozovém parku zkontrolovat, jestli se vozidla pravidelně pohybují a žádné vozidlo nevykazuje podezřelé chování. Je ale třeba se zamyslet, jak ověřit, že systém funguje správně a ukazuje správné hodnoty – např. fyzickou kontrolou na malém vzorku – pokud pojedeme do sídla společnosti na schůzku s vedením, můžeme na vozidlech, která budou v areálu dostupná, zkontrolovat pozici daných vozidel. Dále můžeme ověřit, jakým způsobem je systém montován do nových vozidel a zda je k tomu předávací protokol.

Rozumím. Napadá mě ještě, jestli by to nešlo ověřit přes palivové karty? Každé vozidlo má alokovanou palivovou kartu a na přijatých fakturách za pohonné hmoty od společností poskytující tyto palivové karty lze zkontrolovat, kde a kdy konkrétní vozidlo tankovalo pohonné hmoty.

Ano, to je dobrý nápad.

Děkuji, Sally, prodiskutuji to s vedoucím partnerem zakázky a domluvíme se na dalším postupu v této oblasti.

-Sml-

Auditor 3/2026

Hugo a Sally se baví o testování dlouhodobého hmotného majetku

3. Testování existence specifického dlouhodobého majetku

Ahoj Sally, už mám za sebou audit majetku výrobního podniku a dopravní společnosti. Jednou z nejzajímavějších oblastí byla existence majetku. Říkám si jaký další specifický způsob testování existence dlouhodobého majetku ještě může být (kromě běžné fyzické obhlídky).

No, ze své zkušenosti ti mohu povyprávět například o testování existence věcných břemen nebo potrubí zabudovaného v zemi.

To mě zajímá. Věcná břemena asi nejsou úplně obvyklá.

Věcná břemena jsou celkem častá u stavebních společností, např. pokud stavební společnost zaplatí majiteli vedlejšího pozemku za pohyb techniky přes jeho pozemek a uložení materiálu na jeho pozemku.

No a jak ověřím existenci tohoto břemene? Zkontroluji platbu za věcné břemeno na bankovním výpisu?

Kontrolu existence věcného břemene celkem snadno ověříš prostřednictvím kontroly zápisu v katastru nemovitostí. Stačí od klienta vyžádat výpis z listu vlastnictví konkrétní nemovitosti, kde lze existenci věcného břemene ověřit.

A co to potrubí, jak ověřím existenci, když je schované pod zemí?

Existenci potrubí nelze přímo ověřit v katastru nemovitostí jako u břemen, protože potrubí (a jiné inženýrské sítě) se do katastru nezapisují. Máš více možností, například zkontrolovat projektovou dokumentaci, požádat o potvrzení existence sítě u správce dané sítě, provést fyzickou obhlídkou pozemku kvůli viditelným objektům jako jsou šachty. Dále je možné provést georadarové měření (pokud má klient přístroj k dispozici).

Děkuji za sdílení zkušeností. Vidím, že testování existence dlouhodobého majetku může být opravdu různorodé.

Ivana Smejkalová (-Sml-)
předsedkyně Výboru pro metodiku auditu KA ČR